

دربیی تماس تلفنی رخ داد دلجویی رئیس‌جمهور از آیت‌الله صافی گلپایگانی

پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری: سیدابراهیم رئیسی در گفت‌وگوی تلفنی با قدردانی از حمایت‌ها و رهنمودهای مراجع عظام تقلید از کشور، مردم و مسئولان تأکید کرد: دولت، مراجع عالی‌قدر تقلید را خیرخواه مردم، مسئولان و کشور دانسته...

صفحه ۳

چهارشنبه ۱۹ آبان ۱۴۰۰ ۴ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ ۱۰ نوامبر ۲۰۲۱

وزیر اقتصاد برای بررسی مشکلات بورس به مجلس رفت

دیوار کوتاه دولت دوازدهم

گروه سیاست: آشفته‌بازار وضعیت اقتصاد کشور و به‌خصوص بورس، مجلس را واداشت تا وزیر اقتصاد دولت سیزدهم را به صحن دعوت کند تا در این خصوص پاسخ‌گو باشد. رئیس‌جمهور در دوران تبلیغات انتخاباتی وعده بهبود بورس را داده بود...

صفحه ۲

سال نوزدهم ۴۱۴۰ شماره ۱۲ صفحه ۷۰۰۰ تومان

تترها

۹ ماه تردید در شفافیت

صفحه ۲

بعض پنهان‌صنعت فراموش شده

گزارش میدانی «شرق» از صنعت پوشاک پس از تجمع اعتراضی

صفحه ۵

امکان نام‌نویسی زنان مجرد بالای ۳۵ سال و زنان سرپرست خانوار و مردان مجرد در نهضت ملی مسکن

مجرد اسم بنویسید متأهل خانه بگیرید

صفحه ۵

فوتبال ایران و مسئله موی دختران!

صفحه ۱۱

بازگشت به عصر برج باغ‌ها

صفحه ۹

نفرت‌پرانی

با شکستن سنگ قبرها صالح نیکبخت

آخر

حرف اول

فیرحی و وضعیت اندیشه سیاسی اسلام

سیدصادق حقیقت

این یادداشت که به مناسبت سالگرد ارتحال استاد فقید جناب دکتر داود فیرحی به نگارش درآمده، درصدد بررسی وضعیت اندیشه سیاسی شیعه در ایران معاصر است. به جد می‌توان گفت او مؤثرترین استاد در حوزه اندیشه سیاسی اسلام در سال‌های اخیر محسوب می‌شود. سطح تحلیل این یادداشت، توصیف وضعیت و نگاهی به شواهد آن است، نه تبیین، تحلیل، نقد و تجویز. چون هدف اصلی این نوشتار نوعی آسیب‌شناسی تلقی می‌شود، طبق قاعده از ذکر نقاط مثبت صرف نظر می‌شود؛ بنابراین، نباید نوعی منفی‌نگری به نظر برسد. شواهدی که در راستای تأیید مدعا ذکر می‌شود صرفاً در حد اشاره است؛ چراکه تفصیل آن در دیگر آثار نگارنده قابلیت پیگیری دارد. مدعی اصلی این است که وضعیت اندیشه سیاسی اسلام (یا اسلامی) بسیار آشفته به نظر می‌رسد. شواهدی که می‌توان برای تأیید این مدعا ارائه کرد، عبارت‌اند از:

۱- آشفتنگی و کژتازی مفاهیم: این‌حق یک دانشجوی کارشناسی است که با اصطلاحات اصلی آن رشته آشنا شود. هرچند کتاب «سیاست» هیوود، علوم کتابی درسی به شمار می‌رود، این خواسته را در علوم سیاسی برآورده می‌کند؛ اما در ایران نواقصی مشاهده می‌شود. این مسئله در رشته- یا دروس مربوط به- اندیشه سیاسی اسلام شدت دارد. به طور مثال، کمتر دانشجویی در دوره کارشناسی یاد می‌گیرد که سه معنای مشروعیت (مشروعیت در دین، مشروعیت در جامعه‌شناسی سیاسی و مشروعیت در علوم هنجاری مثل فلسفه سیاسی) را از هم جدا کند. یا در کمتر متنی معلوم می‌شود که سکولاریسم در دنیا به معنای جدایی نهاد دین از نهاد سیاست (دولت) است؛ ولی در ایران هم به آن معناست، هم به معنای جدایی دین از سیاست. جالب آن است که ذهن ایرانی به معنای دوم انسابی دارد؛ بنابراین اگر با یک غربی درخصوص سکولاریسم صحبت کنیم، چه بسا ما معنایی را لحاظ کنیم (رابطه دین و سیاست) و او معنایی دیگر بفرمَد (رابطه دو نهاد)؛ با این وصف وقتی از «حوزه سکولار» بحث به میان آمد، در درجه اول لازم بود از پیچیدگی معنای آن سؤال شود. مثال دیگر آن است که کتاب «نظریه‌های دولت در فقه شیعه» ناظر به نظریه‌های دولت نیست و بحث آن به نظریه‌های مشروعیت اشاره دارد.

ادامه در صفحه ۲

بررسی رویکرد مجلس یازدهم بعد از یک سال قانون‌نویسی

علیه حقوق عامه

کامبیز نوروزی: غلبه تصورات فردی نمایندگان در قانون‌نویسی

طرح صیانت از حقوق کاربران، تأکید بر مصوبه محرمانگی اموال مسئولان، اصلاح قانون انتخابات شوراهای و حالا ایده جرم‌انگاری دوچرخه‌سواری زنان. طرح‌ها و ایده‌هایی علیه آزادی و شفافیت و در راستای محدودسازی حقوق شهروندی مردم هستند. همه اینها چه در حد طرح اولیه یا ایده بیان شده از زبان یک نماینده و چه در دست بررسی و تصویب در کمیسیون‌ها و صحن، نه صرفاً بخشی از کارنامه یک سال و اندی مجلس یازدهم بلکه نمادی از روح و نگرش کلی حاکم بر مجلس اصولگرایان است. دوچرخه‌سواری زنان اگر چه در قانون جرم‌انگاری نشده اما این حق در سال‌های گذشته همواره در معرض تهدید و تحدیدسازی ناشی از برخوردهای سلیقه‌ای و قشری بوده است. این در حالی است که در برخی شهرها تعداد دوچرخه‌سواران زن آن‌قدر زیاد شده که عملاً دوچرخه بدل به یک وسیله نقلیه شخصی برای بسیاری از زنان شده است. نبود دستاویز قانونی برای برخورد با زنان دوچرخه‌سوار باعث شده حامیان تفکر محدودسازی عملاً دستشان خالی بماند اما با ورود یکپارچه اصولگرایان به نظر می‌رسد این جریان به دنبال راهی است تا با توسل به قانون خواسته خود را پیش ببرد. مشروح گزارش را در صفحه ۳ بخوانید

وزیر خارجه با همتایان خود
در تروئیکای اروپایی تلفنی گفت‌وگو کرد
گفت‌وگوی ایران
با تماشاچیان برجام

صفحه ۴

یادداشت

مدیرکل سابق بازرسی ارزیابی عملکرد و پاسخ‌گویی به شکایات وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به «وزیر» پاسخ می‌دهد

با قاطعیت می‌گویم آقای وزیر «راست» نمی‌گویند

- برخی در مرحله بازشناسی بوده‌اند.
- در نهایت برخی خودشان تمایلی به ادامه همکاری نداشته‌اند.
و در آخر هم نتیجه‌گیری کرده بودند که با به‌کارگیری مدیران انقلابی، دست‌پاک، مردمی، فسادستیز و کارآمد!!! قطعاً در چند ماه آینده متوجه تغییرات شگرف در وزارت معظم تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان‌های تابعه خواهید شد.
حقیقتاً بنده اگرچه حدود ۲۰ سال سابقه خدمت، تغییرات سابقه مدیریتی و حدود هشت سال سابقه مدیرکل در دستگاه‌های دولتی داشتم؛ اما همواره به دلیل دارابودن سه خصوصیت از مرحله کارشناسی تا مدیرکل در دولت‌های مختلف ارتقا یافته‌ام و اصولاً وابستگی‌ها و رانته‌های حزبی- گروهی در قبول مسئولیت خدمتگزاری به مردم نقشی در سوابق دولتی بنده نداشته است و این سه خصوصیت که قابل راستی‌آزمایی و رصد نیز هستند، عبارت‌اند از:

- ۱- مسئولیت‌پذیری و تعهد سازمانی
  - ۲- تخصص و کارآمدی
  - ۳- جدیت و تلاش برای خدمت خالصانه و به دور از حاشیه و سیاسی‌کاری و در نهایت خیرخواهی
- بنابراین با خواندن جملات آقای وزیر یک خوردم!!! به‌ویژه آنکه بنده با توجه به اینکه آدم سیاسی هم نبوده‌ام، در همه سوابق کاری با تمام دولت‌ها چه ایشان در روزهای گذشته انجام داده بودند و به نوعی پاسخ به عزل و نصب‌های وسیعی که در سطح آن وزارتخانه انجام شده بود، فرموده بودند «عمده عزل‌های مدیران آن وزارتخانه که در نوع خود بی‌سابقه بوده و برای ایشان جزء سندهای افتخار محسوب می‌شده، به یکی از علت‌های زیر صورت گرفته است:
- برخی از آن مدیران دچار انواع مفاسد از جمله مفاسد اقتصادی و مالی بوده‌اند!!!
  - برخی دیگر دارای انواع محکومیت‌های امنیتی و مجدداً اقتصادی بوده‌اند!!!
  - برخی به دلیل ناکارآمدی و تجربه بی‌ربط ضربه زده‌اند!!!

ادامه در صفحه ۴

زیباکلام در گفت‌وگو با «شرق» از دیدارش با سفیر فرانسه می‌گوید

سند جاسوسی من!

عکس: سپهر تاجی، شرق

صفحه ۲

- برای ترویج هرچه راستی، درستی و نیکیی در جامعه
- به خاطر جلوگیری از اهانت‌های بعدی
- برای امیددادن به فرزندان باسواد مسئولیت‌پذیر
متخصص و بی‌حاشیه این مملکت در به‌کارگیری توان و ظرفیت آنها برای ساختن
- برای شروع مشق تعدیل و اصلاح انحرافات رفتاری و گفتاری مدیران نظام
- به جهت جلوگیری از انزوای مدیران کارآمد
- به دلیل دین و احساس مسئولیتی که جامعه برعهده مدیران گذاشته‌اند

- و در کل به خاطر رضای خدا
به آقای دکتر عبدالملکی وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام می‌دارم:

- ۱- بنده به‌هیچ‌وجه مدیری فاسد یا پرونده‌های فساد مالی اقتصادی- امنیتی نبوده‌ام.
- ۲- بنده به‌هیچ‌وجه به شما و هیچ‌یک از بخش‌های اداری آن وزارتخانه تقاضای بازشناسی شئونات انسانی و اسلامی را بروز می‌دانم که متأسفانه تا این لحظه این‌طور نبوده و در نهایت بر خود تکلیف دانستم پاسخ آقای وزیر را به دلایل ذیل اعلام کنم:
- به دلیل پاسداشت «حرمت» ۲۰ سال سابقه پاک خالصانه و با تمام وجود همه هم‌وطنان و مدیرانی که در این مملکت به دور از گرایش‌های حزبی، قومی- قبیله‌ای و گروهی در این آب‌وخاک فعالیت کرده و تجربه کسب کرده‌اند
- به حرمت «پاسداشت» اخلاق و کرامت انسانی در ارتباطات کاری
- به منظور جلوگیری از رواج «دروغ» و کتمان هم موجود است!!!

ادامه در صفحه ۴

سرمقاله

اشتغال‌زایی نیازمند رویکرد جدید

حمزه نورذی . جامعه‌شناس و استاد دانشگاه

چندی پیش خبری منتشر شد که شورای عالی اشتغال تشکیل شده و مصوب کرده است تا کمتر از دو سال آینده دولت چیزی در حدود دو میلیون شغل ایجاد کند. از اواسط دهه ۱۳۸۰ این‌گونه مصوب شده که با فشار دولت هر سازمانی تعهد می‌کند تعداد مشخصی شغل ایجاد کند. از آن زمان معمول شده در جلسات شورای اشتغال در هر شهرستان و استان سازمان‌ها موظف‌اند گزارشی از آمار اشتغال ایجادشده ارائه کنند. در یکی از جلسات شورای اشتغال استان با دو مسئله اساسی مواجه شد؛ نخست اینکه آمارهای که هر سازمان ارائه می‌کند، با آمار سایر سازمان‌ها هم‌پوشانی دارد؛ یعنی آمار سازمان تأمین اجتماعی، آمار دفاتر کارایی، آمار شهرک‌های صنعتی، آمار فرمانداری‌ها و... یکی بودند، درحالی‌که جدا محسوب می‌شدند و دوم اینکه آمار خروجی از بازار کار ارائه نمی‌شد؛ یعنی کسانی که شغلشان را در این مدت از دست داده بودند، در آمار اشتغال هر استان محاسبه نمی‌شدند.

ادامه در صفحه ۵

برجام؛ راه‌حل سیاسی یا حقوقی

رضا نصری

دولت ایران به دنبال دریافت «تضمین» از دولت آمریکاست تا اطمینان حاصل کند در صورت توافق در وین، آمریکا در دوره بایدن و متعاقباً

در دوره رؤسای جمهوری بعدی مجدداً از برجام خارج نخواهد شد. با توجه به سابقه یک بار خروج آمریکا از برجام و بدعهدی فاحش آن در دوره ترامپ - و همچنین تهدید جریان افراطی ایران‌ستیز به خروج مجدد از برجام در صورت پیروزی جمهوری خواهان بعد از بایدن- توقع دریافت «تضمین» انتظار معقول و قابل درکی است. درحالی‌حال، خروج آمریکا از برجام آسیب و صدمات غیرقابل‌محاسبه‌ای به اقتصاد ایران وارد کرد و زخم‌های بعضاً جبران‌ناپذیری نیز در دوران کرونا بر بیکر جامعه ایران بر جای گذاشت. درواقع، حتی مقامات اروپایی و بعضاً حتی برخی اعضای ارشد تیم مذاکره‌کننده آمریکا نیز به اینکه انتظار ایران برای اخذ «تضمین» انتظار قابل‌درکی است، اذعان داشته‌اند. پس در اینجا بحث بر سر پافشاری و موضع اصولی ایران بر دریافت تضمین نیست؛ بحث اینجاست که چرا دولت ایران -آن‌طورکه از اظهارات مقامات برداشت می‌شود- مقوله تضمین در روابط بین‌الملل را هسسان یا تضمین در نظام‌های حقوق داخلی می‌پندارند. حال اینکه در نظام حقوقی آمریکا مانند اغلب کشورهای- ارائه چنین تضمینی وجاهت قانونی ندارد؟ و سؤال دیگر اینجاست که چرا دولت ایران به جای جست‌وجوی «تضمین» در نظام حقوقی آمریکا، «بسته پیشنهادی» جامع و فراگیری ارائه نمی‌دهد تا تداوم لغو تحریم‌ها را از طریق ایجاد سازوکارهای سیاسی و اقتصادی در بلندمدت تضمین کند؟ حقیقت این است که نظام قضایی اساسی، عرف و حتی قانون بدعتی موضوعه دیوان عالی ایالات متحده آمریکا به رئیس‌جمهور کنونی این کشور این اختیار را نمی‌دهد تا برای رئیس‌جمهور بعدی قیدوبند الزام‌آور حقوقی ایجاد کند. از آن فراتر، حتی مجلس نمایندگان کنگره و مجلس سنای آمریکا نیز -حتی در صورت تصویب یک توافق بین‌المللی با رای سه‌چهارم سناتورهای- قادر به ایجاد چنین الزامی برای رئیس‌جمهور دوره کنونی و دوره بعد نخواهند بود. اما حتی اگر فرض کنیم قانون چنین اجازه‌ای به رئیس‌جمهور آمریکا می‌داد، باز هم دو مورد باقی می‌ماند که عملاً دریافت هرگونه «سند حقوقی تضمین» را بلاموضوع می‌کند. مورد اول، مختص به رابطه ایران و آمریکاست و مورد دوم در مورد همه کشورها در روابط خارجی‌شان صدق می‌کند:

ادامه در صفحه ۴

همکار گرامی جناب آقای محمد فرزند مصیبت درگذشت برادر گرامیتان را به شما و خانواده محترم تسلیت می‌گوییم. برای آن مرحوم غفران و برای بازماندگان صبر مستلث داریم.
روزنامه شرق

پیام تسلیت ائتلاف احزاب زنان اصلاح‌طلب
رجوع به صفحه ۹

ارتباط با روزنامه شرق
SHARGHLINE @SHARGHDAILY.IR